PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2022/99

ze dne 25. ledna 2022,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1354, kterým se Portugalské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 ([1]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Na žádost Portugalska ze dne 11. srpna 2020 poskytla Rada prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2020/1354 ([2]) Portugalsku finanční pomoc ve formě půjčky v maximální výši 5 934 462 488 EUR s maximální průměrnou splatností 15 let s cílem doplnit vnitrostátní úsilí Portugalska při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a reagovat na socioekonomické důsledky tohoto onemocnění pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné.

(2) Půjčka měla být Portugalskem použita k financování režimů zkrácené pracovní doby, podobných opatření a opatření souvisejících se zdravím podle článku 3 prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1354.

(3) Rozšíření onemocnění COVID-19 v Portugalsku imobilizovalo značnou část pracovní síly. To vedlo v Portugalsku k opakovanému náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů v souvislosti s novými opatřeními, která Portugalsko provedlo, konkrétně mimořádným režimem podpory pro osoby samostatně výdělečně činné, pracovníky bez přístupu k jiným mechanismům sociální ochrany a vedoucí pracovníky, jejichž příjmy byly pandemií COVID-19 obzvláště zasaženy, režimem sociální podpory pro umělce, autory, techniky a další umělecké profese a najímáním dalších zdravotnických pracovníků a prací přesčas v národní zdravotní službě s cílem pomoci řešit problémy související s pandemií.

(4) Rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Portugalsko provedlo v letech 2020 a 2021 s cílem omezit výskyt onemocnění a jeho socioekonomické a zdravotní důsledky, měla a stále mají dramatický dopad na veřejné finance. Portugalsko vykazovalo ke konci roku 2020 schodek veřejných financí a veřejný dluh ve výši 5,8 %, resp. 135,2 % hrubého domácího produktu (HDP). Podle prognózy Komise z podzimu 2021 se očekává, že v roce 2021 se schodek veřejných financí Portugalska sníží na 4,5 % HDP a jeho veřejný dluh na 128,1 % HDP, a předpokládá se, že se HDP Portugalska v roce 2021 zvýší o 4,5 %.

(5) Dne 9. prosince 2021 Portugalsko požádalo Unii o rozšíření seznamu opatření, na něž již Rada poskytla finanční pomoc prostřednictvím prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1354, s cílem doplnit své vnitrostátní úsilí v letech 2020 a 2021 při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a reagovat na socioekonomické důsledky tohoto onemocnění pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné. To se týká zejména opatření uvedených v 6. a 7. bodě odůvodnění.

(6) „Zákon č. 75-B/2020 ze dne 31. prosince“ a následné „nařízení vlády č. 19-A/2021 ze dne 25. ledna“, které jsou uvedeny v žádosti Portugalska ze dne 9. prosince 2021, zavedly režim mimořádné podpory pro osoby samostatně výdělečně činné, pracovníky bez přístupu k jiným mechanismům sociální ochrany a vedoucí pracovníky, jejichž příjmy byly pandemií COVID-19 obzvláště zasaženy. V případě osob samostatně výdělečně činných se v rámci opatření poskytuje příspěvek rovnající se dvěma třetinám poklesu měsíčního příjmu pracovníků, který je stanoven

([1]) Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1354 ze dne 25. září 2020, kterým se Portugalské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 314, 29.9.2020, s. 49).

na základě rozdílu mezi měsíčním průměrem podle výkazu příjmů za poslední čtvrtletí a měsíčním průměrem za rok 2019 s horní hranicí 501,16 EUR. Způsobilými samostatně výdělečně činnými osobami jsou osoby, které v období od března do prosince 2020 zaznamenaly pokles příjmů alespoň o 40 % ve srovnání s rokem 2019. V případě pracovníků, kteří nemají přístup k jiným mechanismům sociální ochrany, opatření stanoví: i) u zaměstnanců příspěvek rovnající se rozdílu mezi měsíční referenční hodnotou 501,16 EUR a průměrnou měsíční mzdou na dospělou osobu v příslušné domácnosti; nebo ii) v případě osob samostatně výdělečně činných příspěvek rovnající se dvěma třetinám poklesu měsíčního příjmu pracovníka, který je stanoven na základě rozdílu mezi měsíčním průměrem podle výkazu příjmů za poslední čtvrtletí a měsíčním průměrem za rok 2019 s horní hranicí 501,16 EUR. V případě vedoucích pracovníků poskytuje opatření příspěvek rovnající se buď jejich referenčnímu průměrnému měsíčnímu příjmu, pokud je nižší než 1,5násobek portugalského indexu sociální podpory (438,81 EUR v roce 2021), nebo dvěma třetinám jejich referenčního průměrného měsíčního příjmu, pokud je stejný nebo vyšší než výše uvedený index. Způsobilými vedoucími pracovníky jsou jednotlivci, jejichž obchodní činnost byla dočasně pozastavena z důvodů pandemie COVID-19 nebo kteří v období 30 dnů před podáním žádosti o podporu ve srovnání s týmž měsícem v předchozím roce nebo s měsíčním průměrem za dva měsíce předcházející uvedenému období zaznamenali pokles příjmů nejméně o 40 %. Ve všech případech má příspěvek minimální hodnotu rovnající se 50 EUR, nebo 50 % zaznamenaného měsíčního poklesu příjmu, pokud tento činí 50 % až 100 % portugalského indexu sociální podpory, nebo 219,40 EUR, pokud pokles příjmů překračuje uvedený index.

(7) „Příloha usnesení Rady ministrů č. 41/2020 ze dne 6. června“ a následné „nařízení vlády č. 180/2020 ze dne 3. srpna“ a „nařízení vlády č. 37-A/2021 ze dne 15. února“, které jsou uvedeny v žádosti Portugalska ze dne 9. prosince 2021, zavádějí režim sociální podpory pro umělce, autory, techniky a další umělecké profese. Režim stanoví příspěvek ve výši portugalského indexu sociální podpory (438,81 EUR).

(8) Portugalsko rovněž zavedlo řadu nových opatření souvisejících se zdravím s cílem řešit rozšíření onemocnění COVID-19, zejména opatření uvedená v 9. bodě odůvodnění.

(9) „Legislativní nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“ a následné „legislativní nařízení č. 10-A/2021 ze dne 2. února“, která jsou uvedena v žádosti Portugalska ze dne 9. prosince 2021, stanovila najímání dalších zdravotnických pracovníků a práci přesčas v národní zdravotní službě s cílem pomoci řešit problémy související s pandemií. Zejména byl zjednodušen administrativní proces, z něhož vychází přijímání pracovníků národní zdravotní službou na smlouvy na dobu určitou a od vypuknutí pandemie COVID-19 byli přijati další lékaři a zdravotní sestry. Kromě toho byla v národní zdravotní službě pozastavena zákonná omezení pro práci přesčas státních zaměstnanců a v případě potřeby byla umožněna organizace směn s využitím dodatečné práce specializovaných lékařů a zdravotních sester, aby bylo možné zvládnout pandemii COVID-19.

(10) Portugalsko splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Portugalsko předložilo Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 5 934 462 488 EUR z důvodu vnitrostátních opatření přijatých s cílem řešit socioekonomické dopady rozšíření onemocnění COVID-19. Tato částka představuje náhlý a prudký nárůst, neboť souvisí s novými opatřeními, která přímo související s režimem zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, která se vztahují na značnou část podniků a pracovní síly v Portugalsku.

(11) Komise Portugalsko konzultovala a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo související s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, jakož i využití příslušných opatření souvisejících se zdravím v návaznosti na šíření onemocnění COVID-19, jak je uvádí žádost ze dne 9. prosince 2021, v souladu s článkem 6 nařízení (EU) 2020/672.

(12) Opatření související se zdravím uvedená v žádosti Portugalska, včetně dodatečných opatření souvisejících se zdravím uvedených v 9. bodě odůvodnění, činí 1 513 823 304 EUR.

(13) Finanční pomoc již poskytnutá prováděcím rozhodnutím (EU) 2020/1354 by se proto měla vztahovat i na nová opatření uvedená v 6., 7. a 9. bodě odůvodnění, které Portugalsko provedlo.

(14) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 Smlouvy. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy.

(15) Portugalsko by mělo Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Portugalsko tyto výdaje provedlo.

(16) Při rozhodování o poskytnutí finanční pomoci byly vzaty v úvahu stávající a očekávané potřeby Portugalska, jakož i žádosti o finanční pomoc podle nařízení (EU) 2020/672, které již podaly nebo plánují podat další členské státy, přičemž byly uplatněny zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1354 se mění takto:

1) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„*Článek 3*

Portugalsko může financovat tato opatření:

a) podporu zachování pracovních smluv po dobu dočasného přerušení práce nebo zkrácení běžné pracovní doby podle článků 298 až 308 „zákona č. 7/2009 ze dne 12. února“;

b) novou a zjednodušenou zvláštní podporu na zachování pracovních smluv po dobu dočasného přerušení práce nebo zkrácení běžné pracovní doby podle „legislativního nařízení č. 10-G/2020 ze dne 26. března“ a článku 2 „legislativního nařízení č. 27-B/2020 ze dne 19. června“, ve znění článku 142 „zákona č. 75-B/2020 ze dne 31. prosince“;

c) zvláštní programy odborného vzdělávání, jejichž cílem je zachovat pracovní smlouvy po dobu dočasného přerušení práce nebo zkrácení běžné pracovní doby, podle čl. 5 odst. 2 a článků 7 až 9 „legislativního nařízení č. 10-G/2020 ze dne 26. března“;

d) novou zvláštní podporu pro firmy na obnovení podnikatelské činnosti podle čl. 4 odst. 1 až 7 a odstavců 10 až 12 a článku 5 „legislativního nařízení č. 27-B/2020 ze dne 19. června“ a článku 14-A „legislativního nařízení č. 46-A/2020 ze dne 30. července“, doplněnou podle článku 4 „legislativního nařízení č. 6-C/2021 ze dne 15. ledna“ a dále upřesněnou „vládním nařízením č. 102-A/2021 ze dne 14. května“;

e) nový příplatek ke stabilizaci příjmu pro zaměstnance, na něž se vztahuje buď režim podpory podle písmen a), b) a c) na zachování pracovních smluv po dobu dočasného přerušení práce nebo zkrácení běžné pracovní doby podle článku 3 „legislativního nařízení č. 27-B/2020 ze dne 19. června“, ve znění „legislativního nařízení č. 58-A/2020 ze dne 14. srpna“;

f) novou a progresivní zvláštní podporu na zachování pracovních smluv po dobu dočasného zkrácení běžné pracovní doby podle „legislativního nařízení č. 46-A/2020 ze dne 30. července“, ve znění článku 142 „zákona č. 75-B/2020 ze dne 31. prosince“;

g) novou zvláštní podporu pro osoby samostatně výdělečně činné, neformální pracovníky a výkonné společníky podle článků 26 až 28-A „legislativního nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“, ve znění článku 5 „legislativního zákona č. 20-C/2020 ze dne 7. května“ a článku 325-G „zákona č. 2/2020 ze dne 31. března“, doplněno článkem 3 „zákona č. 27-A/2020 ze dne 24. července“;

h) rodinný přídavek pro zaměstnance, kteří nemohou pracovat kvůli tomu, že musí pečovat o děti mladší dvanácti let nebo jiné závislé osoby, podle článku 23 „legislativního nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“;

i) zvláštní podporu na zachování pracovních smluv školitelů s ohledem na zrušení odborné přípravy podle „vyhlášky vlády č. 3485-C/2020 ze dne 17. března“, „vyhlášky vlády č. 4395/2020 ze dne 10. dubna“ a „vyhlášky vlády č. 5897-B/2020 ze dne 28. května“;

j) regionální opatření související se zaměstnaností v autonomní oblasti Azory podle „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 97/2020 ze dne 8. dubna“, „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 120/2020 ze dne 28. dubna“, „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 128/2020 ze dne 5. května“, „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 129/2020 ze dne 5. května“, „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 195/2020 ze dne 15. července“, „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 196/2020 ze dne 15. července“ a „usnesení Rady vlády autonomní oblasti Azory č. 200/2020 ze dne 17. července“;

k) regionální opatření související se zaměstnaností v autonomní oblasti Madeira podle „usnesení vlády autonomní oblasti Madeira č. 101/2020 ze dne 13. března“ a „výnosu č. 133-B/2020 místopředsedy vlády autonomní oblasti Madeira a Regionálního ministerstva sociálního začleňování a občanských věcí ze dne 22. dubna“;

l) příspěvek pro zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, kteří se nacházejí v preventivní izolaci, podle článku 19 „legislativního nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“ a článku 325-F „zákona č. 2/2020 ze dne 31. března“ a doplněný podle článku 3 „zákona č. 27-A/2020 ze dne 24. července“;

m) dávku v nemoci poskytovanou v případě nákazy onemocněním COVID-19 podle „vyhlášky vlády č. 2875-A/2020 ze dne 3. března“, článku 20 „legislativního zákona č. 10-A/2020 ze dne 13. března“ a článku č. 325-F „zákona č. 2/2020 ze dne 31. března“ a doplněnou podle článku 3 „zákona č. 27-A/2020 ze dne 24. července“;

n) nákup osobních ochranných prostředků určených k použití na pracovišti, zejména ve veřejných nemocnicích podle normy č. 012/2020 ze dne 6. května, ve znění ze dne 14. května 2020, a normy č. 013/2020 ze dne 10. července, ve znění ze dne 23. června 2020, vydaných portugalským generálním ředitelstvím pro zdraví, jakož i v příslušných ministerstvech, obcích a autonomních oblastech Azor a Madeiry, jak je stanoveno v článku 3 „legislativního nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“;

o) kampaň na podporu hygieny ve školách podle článku 9 „legislativního nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“;

p) provádění testů ke zjištění nákazy onemocněním COVID-19 u hospitalizovaných pacientů a pracovníků ve veřejných nemocnicích, jakož i u zaměstnanců pečovatelských domů a zařízení péče o děti, jak je stanoveno zejména v normě č. 012/2020 ze dne 6. května, ve znění ze dne 14. května 2020, a v normě č. 013/2020 ze dne 10. července, ve znění ze dne 23. června 2020, vydaných portugalským generálním ředitelstvím pro zdraví;

q) novou zvláštní odměnu pro pracovníky vykonávající činnost v rámci národní zdravotní služby, kteří se podílejí na zvládání šíření onemocnění COVID-19, podle článku 42-A „zákona č. 2/2020 ze dne 31. března“ a doplněnou podle článku 3 „zákona č. 27-A/2020 ze dne 24. července“ a podle článku 291 „zákona č. 75-B/2020 ze dne 31. prosince“;

r) režim mimořádné podpory pro osoby samostatně výdělečně činné, pracovníky bez přístupu k jiným mechanismům sociální ochrany a vedoucí pracovníky, jejichž příjmy byly pandemií COVID-19 obzvláště zasaženy, podle článku 156 „zákona č. 75-B/2020 ze dne 31. prosince“ a za podmínek stanovených v bodě 2 písm. c) až f) uvedeného zákona, jak je dále upřesněno ve „vládním nařízení č. 19-A/2021 ze dne 25. ledna“;

s) režim sociální podpory pro umělce, autory, techniky a jiné umělecké profese podle bodu 2.5.1 „přílohy usnesení Rady ministrů č. 41/2020 ze dne 6. června“, dále upřesněný v článcích 10 až 12 „vládního nařízení č. 180/2020 ze dne 3. srpna“ a rozšířený články 5 až 7 přílohy „vládního nařízení č. 37-A/2021 ze dne 15. února“;

t) najímání dalších zdravotnických pracovníků a práce přesčas v národní zdravotní službě s cílem pomoci řešit problémy související s pandemií podle článku 6 „legislativního nařízení č. 10-A/2020 ze dne 13. března“ a článků 4 až 8 „legislativního nařízení č. 10-A/2021 ze dne 2. února“.“

2) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„*Článek 4*

1. Portugalsko informuje Komisi do 30. března 2021 a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.

2. Pokud jsou opatření uvedená v článku 3 založena na plánovaných veřejných výdajích a vztahuje se na ně prováděcí rozhodnutí, kterým se mění toto rozhodnutí, Portugalsko informuje Komisi do šesti měsíců ode dne přijetí uvedeného pozměňujícího prováděcího rozhodnutí a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Portugalské republice.

Toto rozhodnutí nabývá účinku dnem oznámení příjemci.

V Bruselu dne 25. ledna 2022.

Za Radu
předseda
C. BEAUNE